



MINISZTERELNÖKSÉG

Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság
1055 Budapest, Akadémia u. 3.

AZ ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ MEGÚJÍTÁSA

IV. TERÜLETFEJLESZTŐK NAPJA

Dr. Czene Zsolt
főosztályvezető

2023. március 30.

OFTK megújítás előzményei

ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI
KONCEPCIÓ FELÜLVIZSGÁLAT FOLYAMATA



OFTK FELÜLVIZSGÁLAT FOLYAMATA

- ☐ **1/2014. (I. 3.) OGY** határozat a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról - hatályos OFTK elfogadása: 2014
- ☐ **Időtáv:** 2030
- ☐ **2 OFTK** (OGY határozat) **módosítás:** Tokaj Borvidék kiemelt térség (2014), Közép-Duna Mente kiemelt térség (2020)
- ☐ OFTK pozíciója (Partnerségi Megállapodás, TOP és TOP+, területi tervek, OTrT)
- ☐ **Felülvizsgálat megalapozása, előzmények:**
 - OFTK 1014-2016 OGY beszámoló (2017)
 - OFTK felülvizsgálat előkészítése (2019-2020)
 - OFTK és területfejlesztés megújításáról szakmai konzultáció (2022)
 - Területi folyamatok OGY beszámoló előkészítése (2022/2023)
 - OFTK felülvizsgálat és megújítás: (2022/2023 - ...)

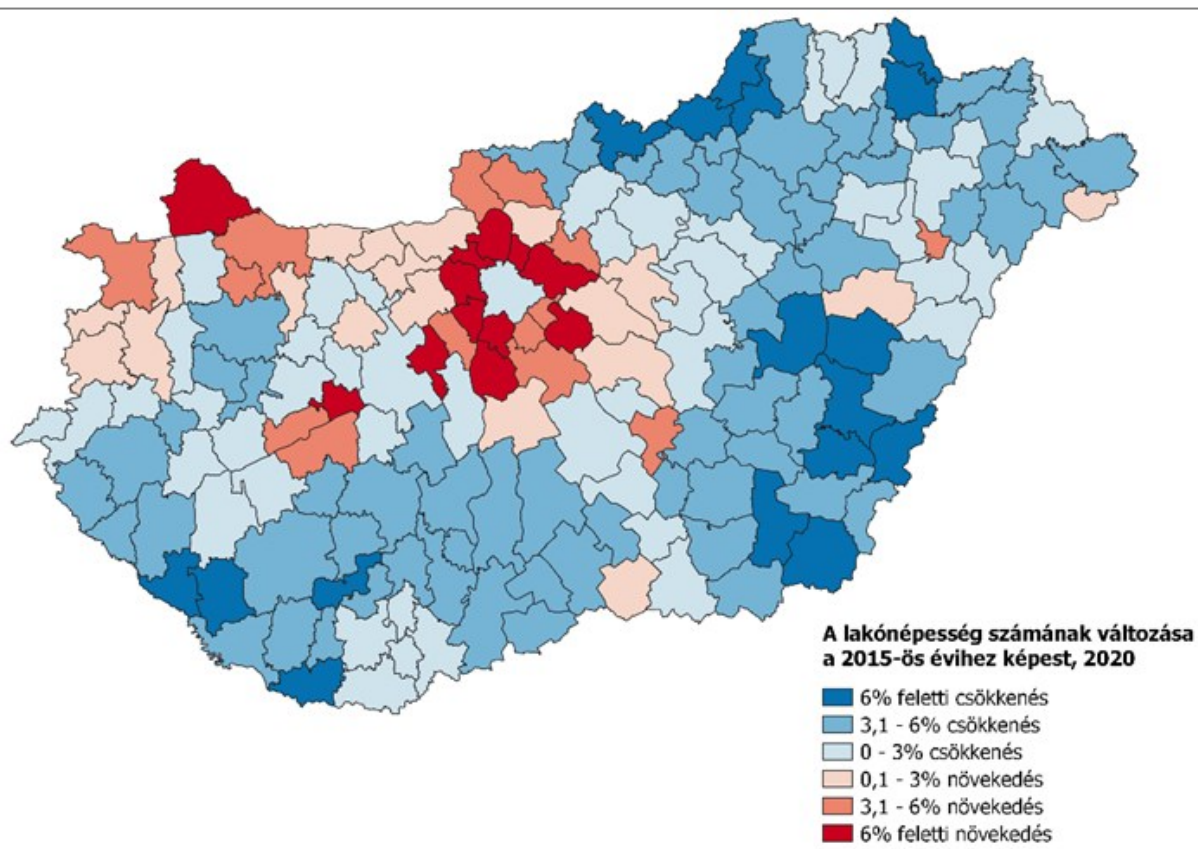
OFTK megújításának aktualitása, indokai

KIHÍVÁSOKBÓL ADÓDÓ AKTUALITÁS, INDOKOK

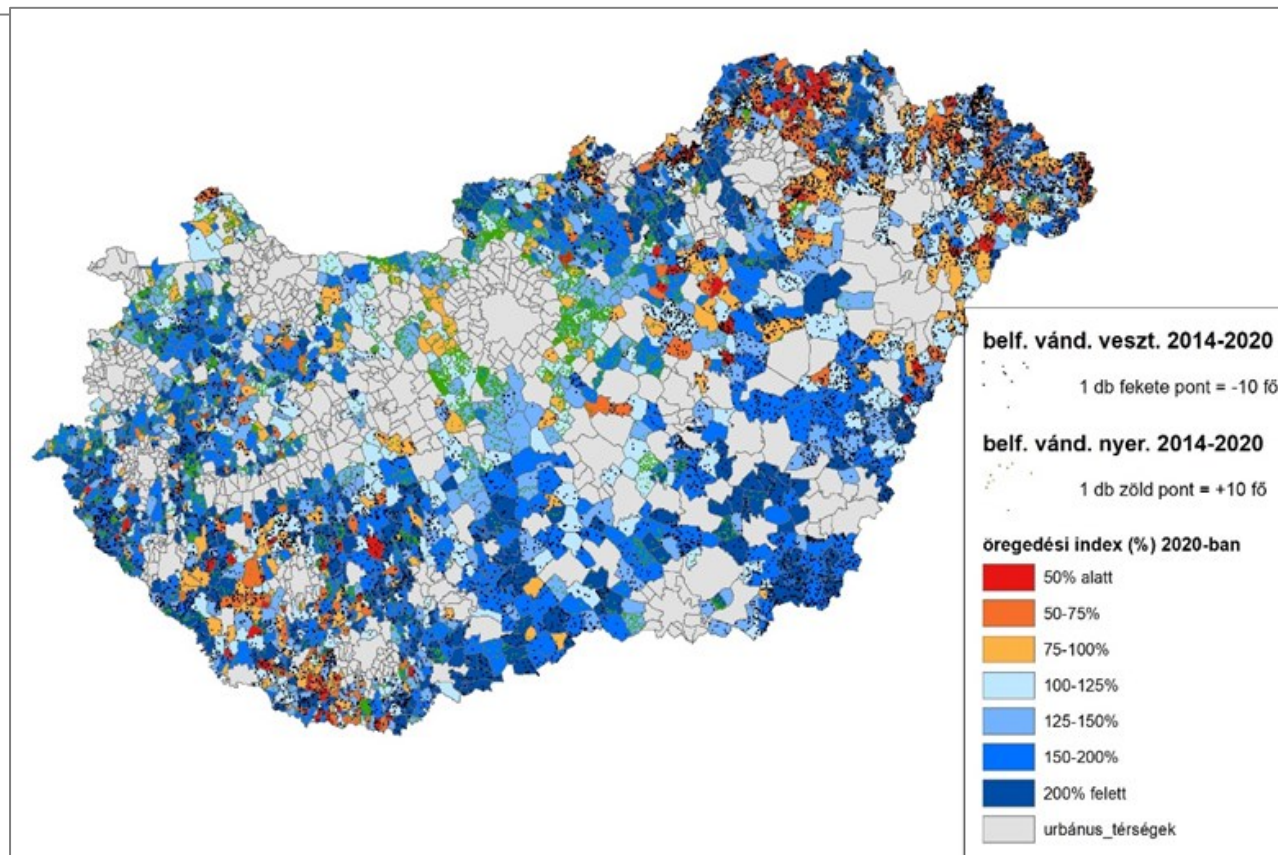


TERÜLETI FOLYAMATOK, TERÜLETI KÜLÖNBSÉGEK KIHÍVÁSAI (1)

DEMOGRÁFIAI KIHÍVÁSOK



Lakónépesség változása járási szinten, 2015 és 2020 között *Forrás: KSH*

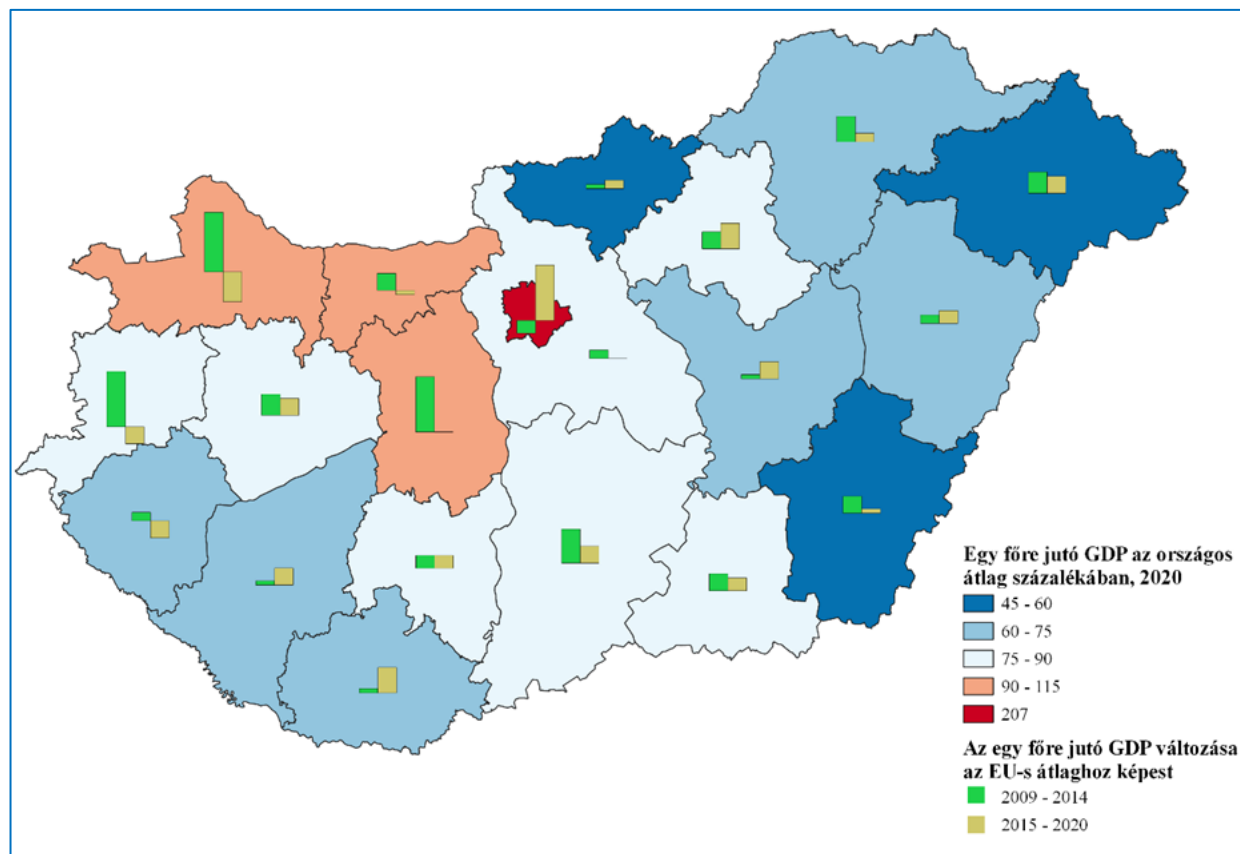


Vidéki települések öregedési indexe (2020) és vándorlási egyenlege (2014-2020) *Forrás: KSH*



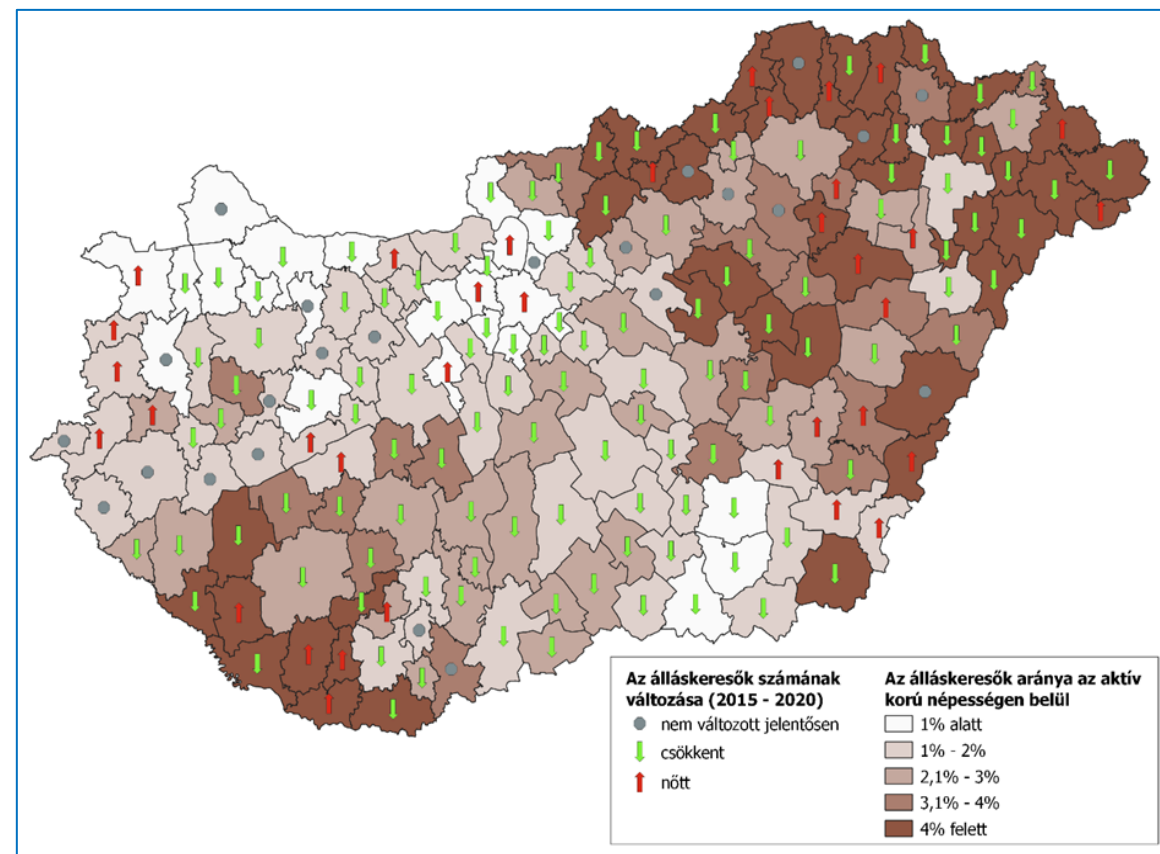
TERÜLETI FOLYAMATOK, TERÜLETI KÜLÖNBSÉGEK KIHÍVÁSAI (2)

GAZDASÁGI, FOGLALKOZTATÁSI KIHÍVÁSOK



Egy főre jutó GDP megyei szinten az országos átlaghoz képest (2020) és változása az EU átlaghoz (2009-2014, 2015-2020)

Forrás: KSH, Eurostat)



Álláskeresők számának változása (2015-2020) és aktív korú népességben belüli aránya (2020)

Forrás: KSH



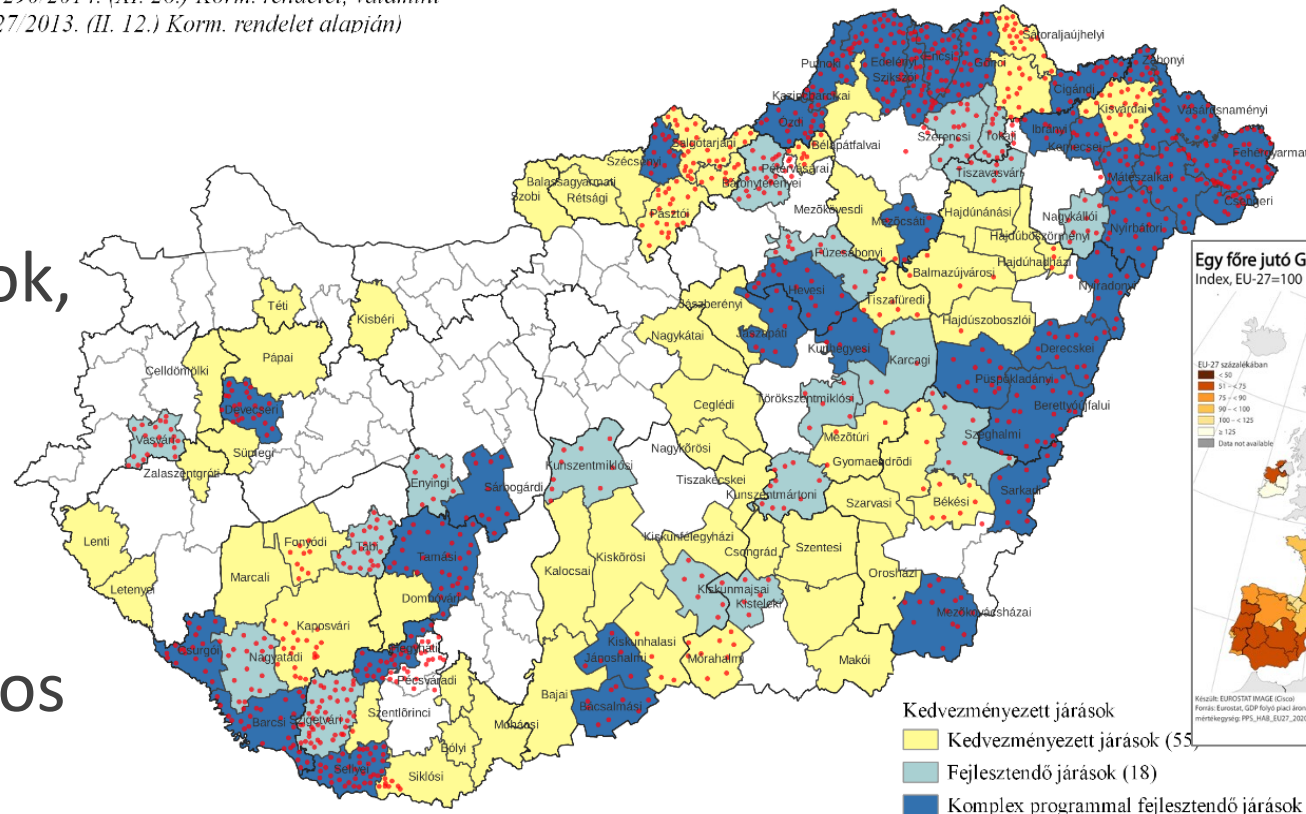
TERÜLETI FOLYAMATOK, TERÜLETI KÜLÖNBSÉGEK KIHÍVÁSAI (3)

LEGKEVÉSBÉ FEJLETT RÉGIÓK, HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TÉRSÉGEK

Térszerkezeti különbségek

- ☐ Budapest, ÉNY-KD
- ☐ Nagyvárosok, városok, vidéki térségek
- ☐ Legkevésbé fejlett régiók
- ☐ Elmaradott, hátrányos helyzetű térségek

(A 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet, valamint a 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet alapján)



Kedvezményezett járásek

Kedvezményezett járásek (55)

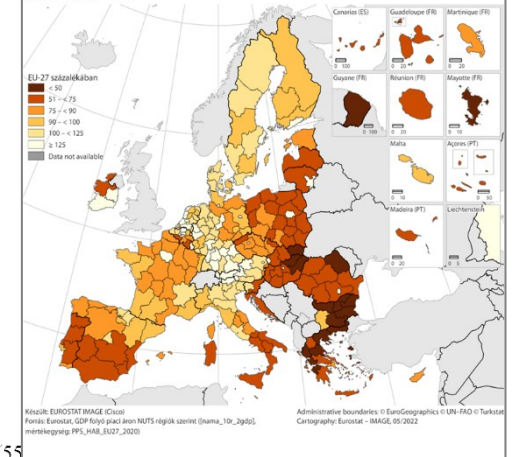
Fejlesztendő járásek (18)

Komplex programmal fejlesztendő járásek (36)

Szabad vállalkozási zónák

• Szabad vállalkozási zóna (1202)

Egy főre jutó GDP (PPS), 2020
Index, EU-27=100



Készítette: Területfejlesztési Tervezési és Támogatási Főosztály



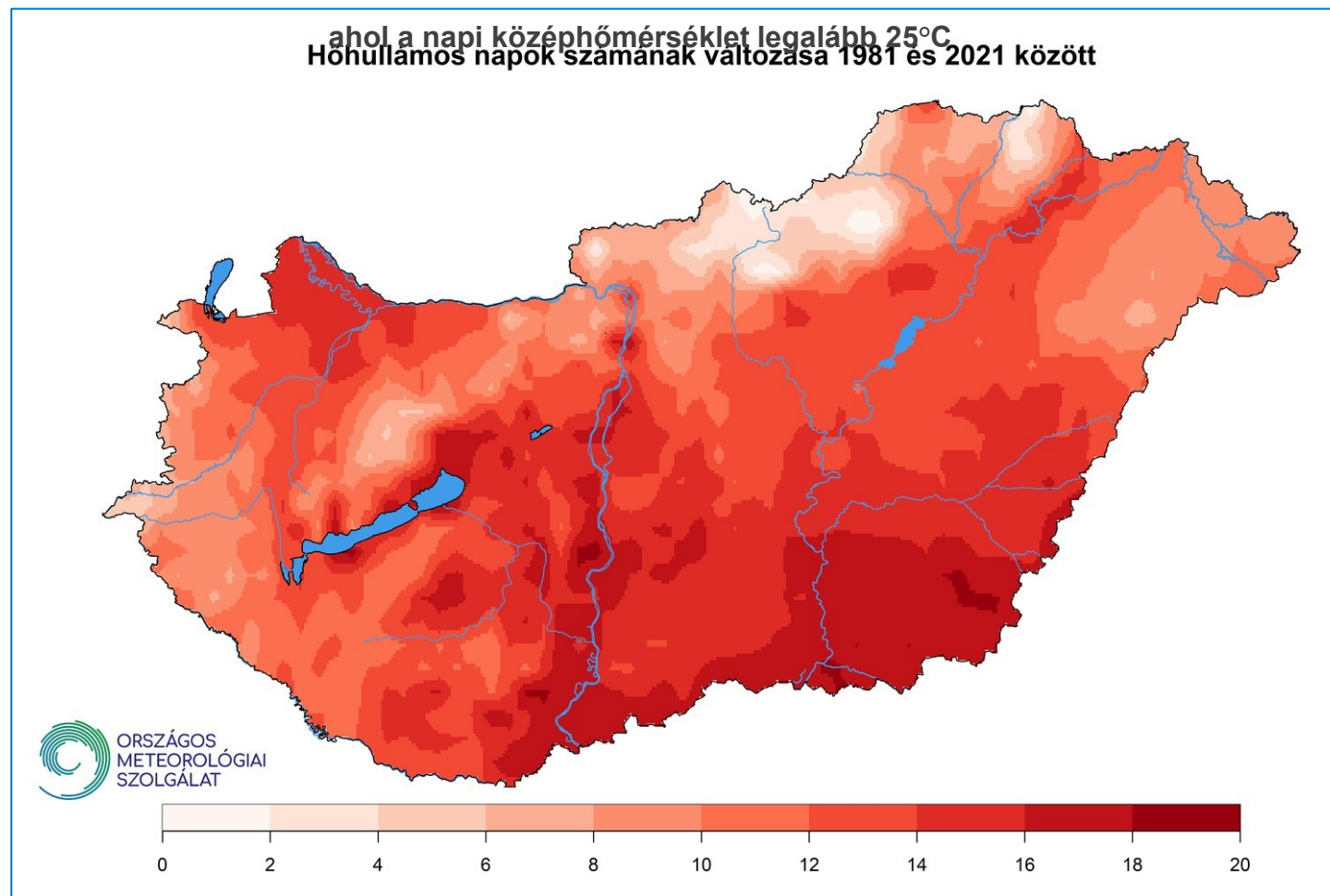
GLOBALIS TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, KÖRNYEZETI KIHÍVÁSOK

Globális kihívások

- ☐ Klímaváltozás – alkalmazkodás kihívásai
- ☐ Társadalmi-gazdasági globalizációs folyamatok térbeli változásai

Újabb kihívások

- ☐ COVID-19 hatásai
- ☐ Ukrajnai konfliktus hatásai
- ☐ Energiaellátás problematikája





SZAKPOLITIKAI KIHÍVÁSOK, FELADATOK

❑ **EU szakpolitikai környezet előrehaladása**

- EU Kohéziós Politika 2021-2027, 2028-
- EU Területi Agenda 2030 (2020. dec. 1.)
- EU Városi Agenda (Amszterdami Paktum 2016, Ljubljana-i Megállapodás 2021)
- EU Vidéki Paktuma (2022) – hosszú távú vidékfejlesztési jövőkép
- Európai zöld megállapodás - Az első klímasemleges kontinens megteremtése 2050



TerritorialAgenda



❑ **Globális szakpolitikai környezet**

- ENSZ fenntarthatósági célok (2015, 2021)
- ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény (1992) - Párizsi Megállapodás (2016)



OFTK megújításának célja és kerete

OFTK MEGÚJÍTÁSA - TERÜLETFEJLESZTÉS
MEGÚJÍTÁSA



JELENLEGI POZÍCIÓ, ALAPOK ÉS LEHETŐSÉGEK

ALAPOK, KERETEK, EREDMÉNYEK

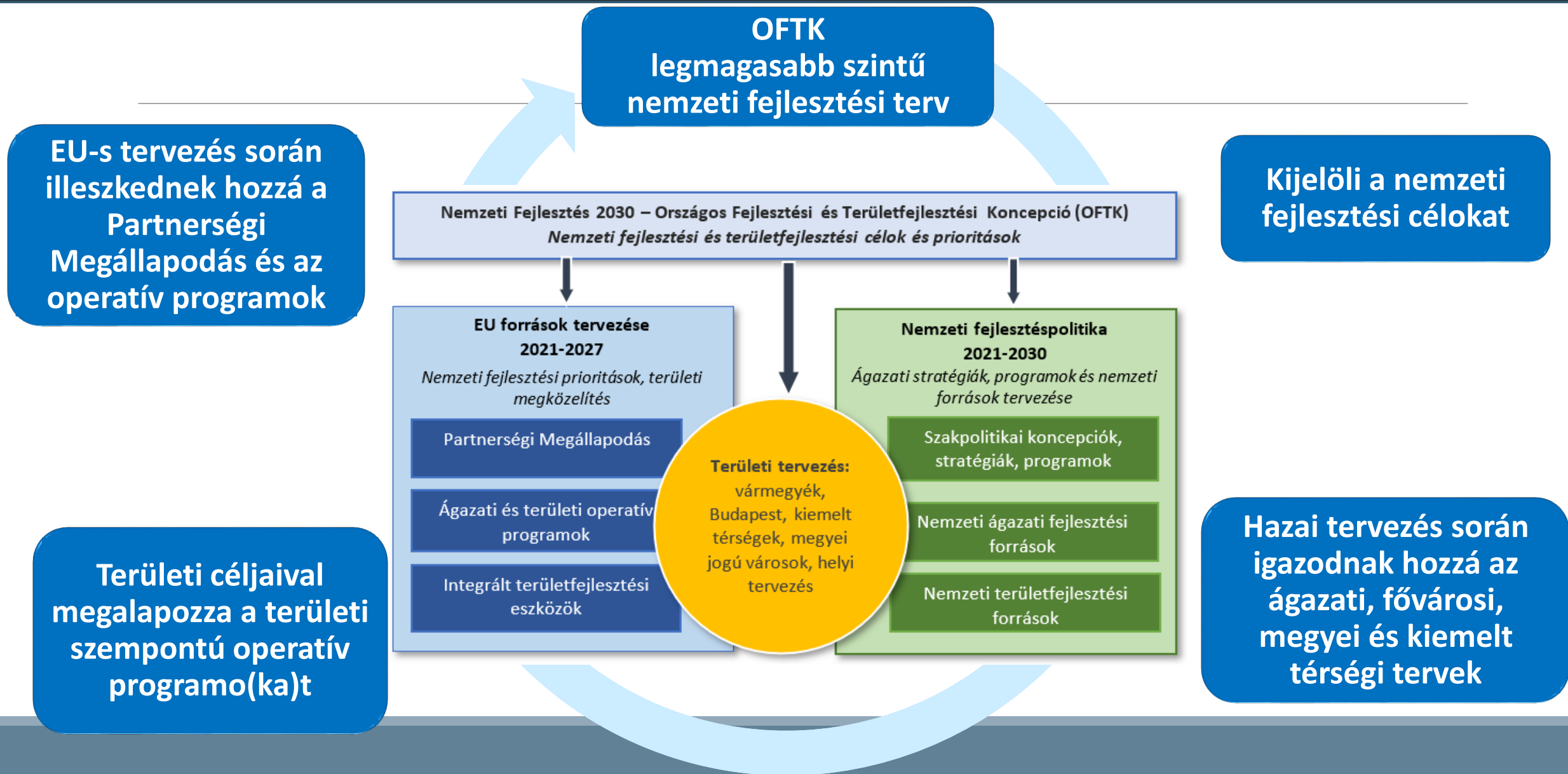
- ☐ OFTK és megújított területfejlesztési koncepciók és programok
- ☐ Területfejlesztési törvény, jogszabályok
- ☐ TOP+ és ITP-k
- ☐ EU területfejlesztési források
- ☐ Hazai területfejlesztési források
- ☐ Területfejlesztési intézményrendszer
- ☐ TelR megújítása

GYENGESÉGEK, ERŐSÍTENDŐ TERÜLETEK

- ☐ Területi - ágazati koordináció
- ☐ Társ szakpolitikai összehangolás és koordináció: település- és területfejlesztés, -rendezés, városfejlesztés, vidékfejlesztés
- ☐ Átfogó területi megközelítés a fejlesztéspolitikában
- ☐ Területfejlesztési tervek, programok tervezése, integrált megvalósítása
- ☐ Digitális alapok, E-tér



A TERÜLETFEJLESZTÉS STRATÉGIAI RENDSZERE





OFTK ÉS A TERÜLETFEJLESZTÉS MEGÚJÍTÁSÁNAK CÉLJAI

- ☐ Korszerű keretterv biztosítása a területi szemléletű és területi alapú fejlesztéspolitikához
- ☐ Célrendszer aktualizálása: világos célkijelölés, fókuszált tartalom, világos beavatkozási logika
- ☐ Fejlesztési (ágazati) és területfejlesztési célok integrált megközelítésének erősítése
- ☐ Fejlesztések térbeli orientációja, beavatkozási célterületek, funkcionális térségi megközelítés
- ☐ Térségi problémafeltáró és megoldó szemlélet erősítése
- ☐ Ágazati és területi elköteleződés biztosítása – kommunikáció, beágyazottság, érdekelttség
- ☐ Végrehajtási kapcsolat biztosítása: intézkedési terv / keretprogram, térségi programok, eszköz- és intézményrendszer elvei
- ☐ Mérhetőség, monitoring biztosítása



OFTK ÉS A TERÜLETFEJLESZTÉS MEGÚJÍTÁSÁNAK ALAPELVEI

Az OFTK megújításának és a kapcsolódó lépések eredményeként a területfejlesztés legyen:

- ☐ **Hatékonyabb:** érdemi hatást tudjon gyakorolni a területi folyamatokra
- ☐ **Korszerű:** tervek digitális alapokra helyezése, változó fejlesztéspolitikai és szakpolitikai környezethez, globális és makroregionális kihívásokra rugalmas reagálás
- ☐ **Koordinált:** területi és ágazati tervezés, programozás és projektmegvalósítás területi koordinációja
- ☐ **Integrált:** diverzifikált, sokoldalú eszközök és fejlesztési módszertan a specifikus térségi szükségletekre reagáló beavatkozási logikával
- ☐ **Fókuszált:** releváns problémák, világos prioritások, beavatkozások



OFTK TERVEZÉSI FUNKCIÓI

OFTK az országos terület/fejlesztési politika keretterve:

területi
különb-
ségeket
csökkent

térségek
fejlettségi
helyzetén
javít

térben
kiegyen-
lített és
hatékony

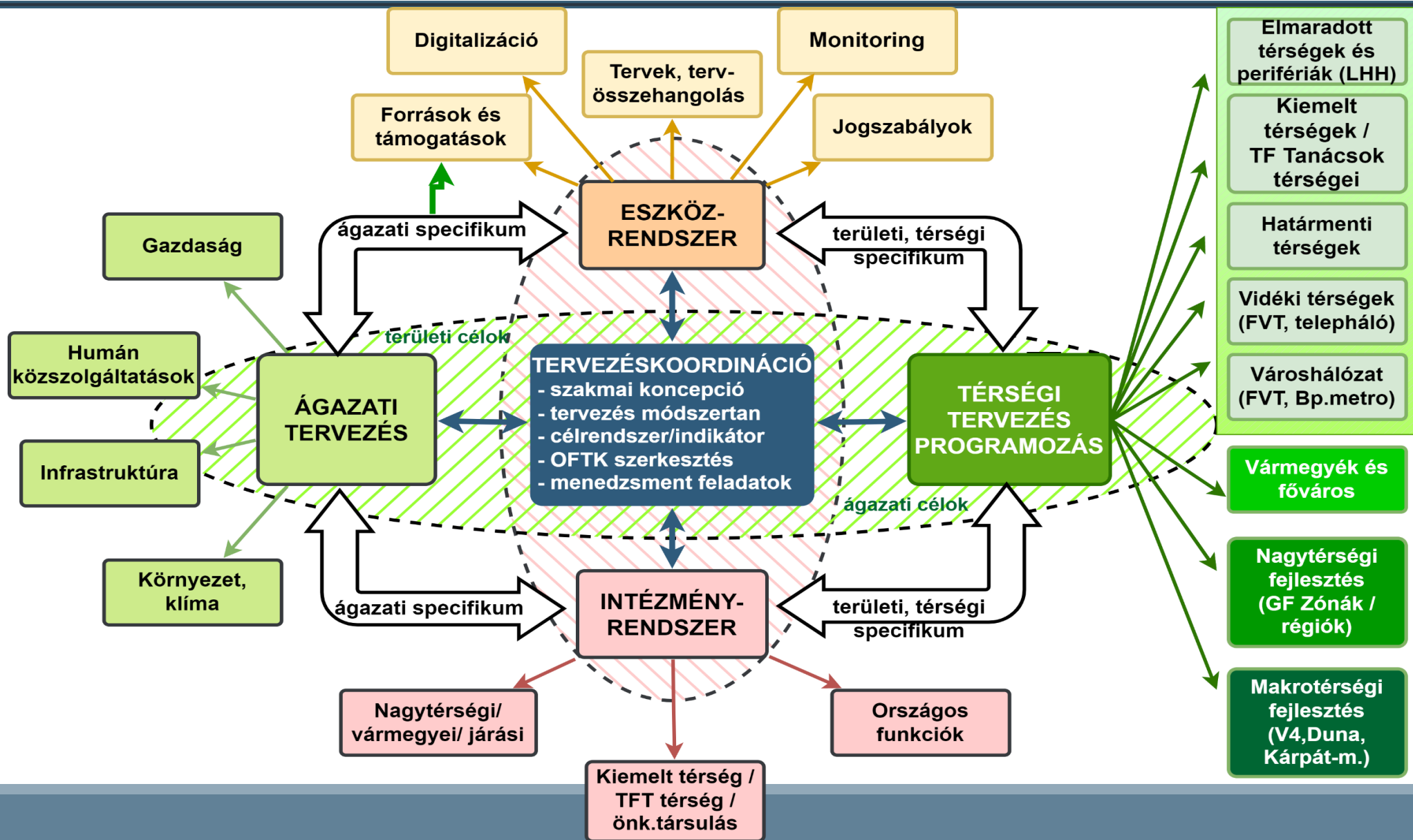
- **Jövőképet** jelöl ki az ország és térségei számára
- **Partnerségi és tényalapú**
- **A fejlesztéseket térben-időben orientálja**
- Szakpolitikák fejlesztései területi szemlélettel támogatja, az **ágazati fejlesztéseket térben koordinálja**
- A területi folyamatokra ható **döntések összehangolását erősíti**
- Célokat, feladatokat, szempontokat kijelölő **interdiszciplináris tudáskészlet** a gyakorlati politika számára

OFTK megújításának tervezési struktúrája, fókuszok

STRUKTÚRA, FÓKUSZOK, MEGVALÓSÍTÁS



OFTK FELÜLVIZSGÁLAT – TERVEZÉSI STRUKTÚRA



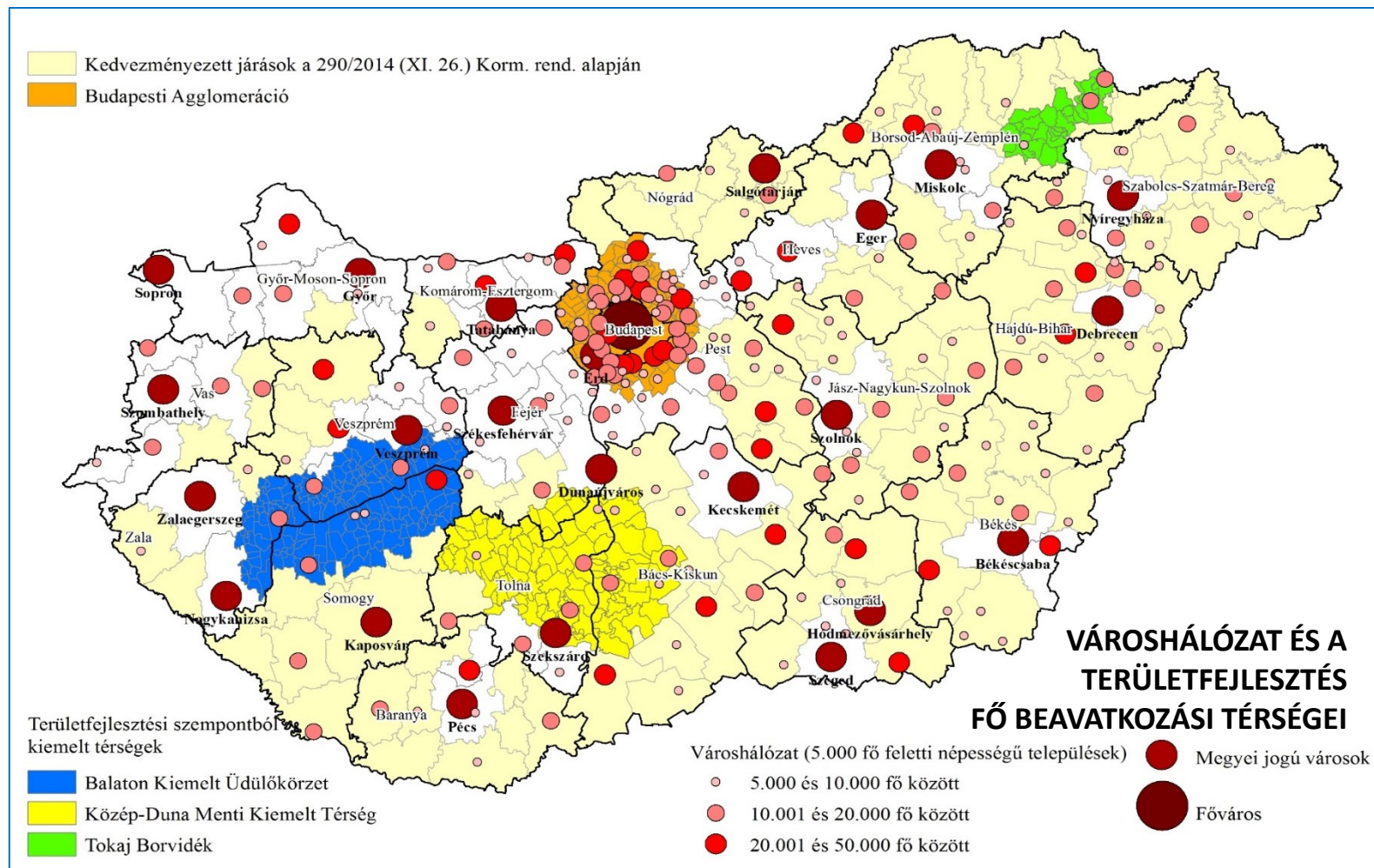
Területi célok, beavatkozási térségek



OFTK TERÜLETFEJLESZTÉSI FÓKUSZOK

Fókuszok, hangsúlyok

- beavatkozási térségek
- funkcionális térségek
- várostérségek, funkcionális várostérségek
- város-vidék együttműködés
- belső-külső perifériák, elmaradott térségek





Tervezés módszertani alapelvek

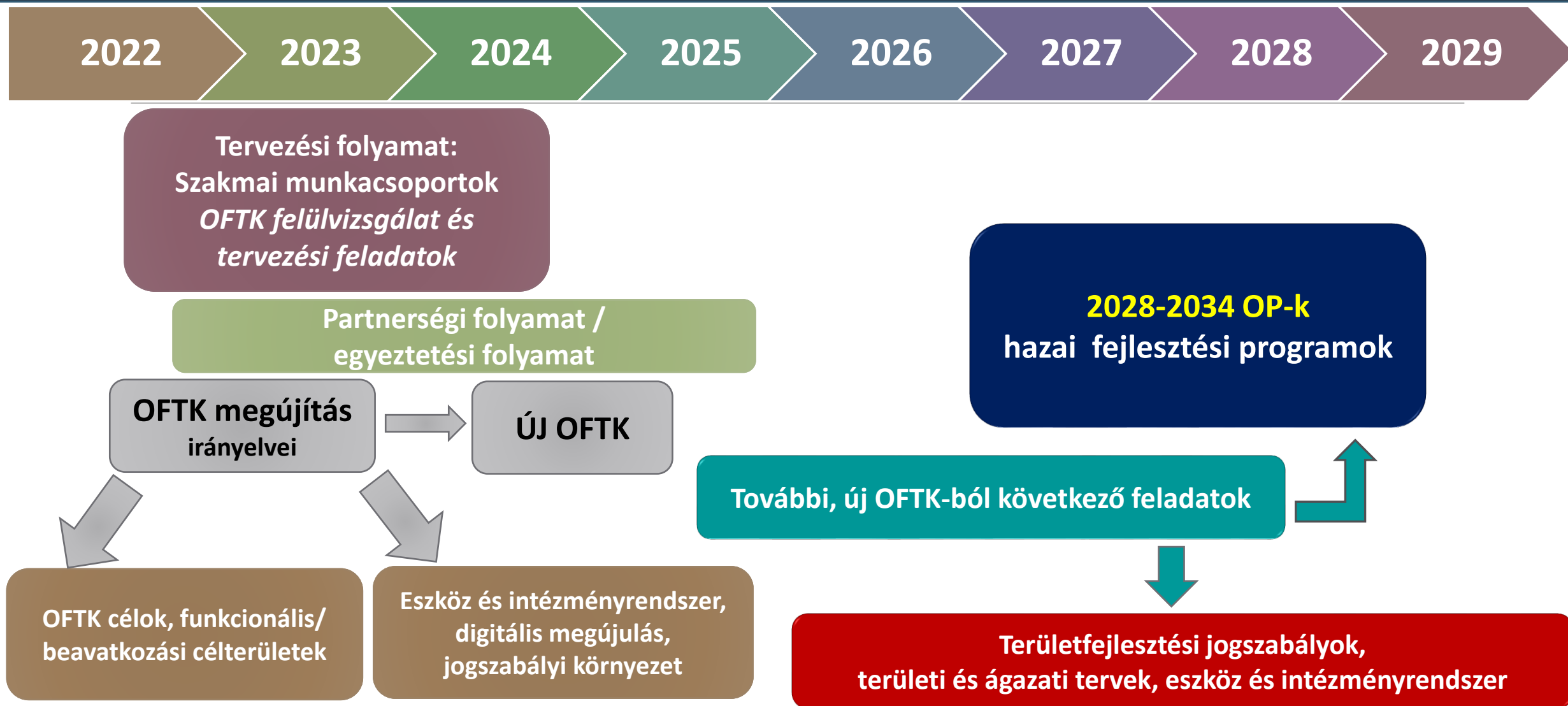
- tényalapú, helyspecifikus tervezés, digitális megújulás
- emberközpontú, participatív tervezés
- fejlesztési/területfejlesztési vízió köré szervezett tervezés, fejlesztés
- eredményes megvalósítást biztosító tervezés, szabályozás, eszközök, intézmények, koordinációs és együttműködési platformok

OFTK felülvizsgálat menetrendje

ÜTEMEZÉS



AZ OFTK FELÜLVIZSGÁLATA ÉS MEGÚJÍTÁSA - ÜTEMEZÉS



OFTK megújítása a területfejlesztés megújításának keretében

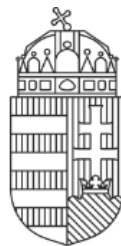
KAPCSOLÓDÓ SZAKMAI TERÜLETEK ÉS LÉPÉSEK



OFTK ÉS A TERÜLETFEJLESZTÉS KAPCSOLÓDÓ TERÜLETEI

OFTK és kapcsolódó szakmai feladatok:

- ☐ Országos területfejlesztési tervezés és programozás: **OFTK megújítása**
- ☐ Országosan kiemelt **területfejlesztési beavatkozási célterületek** tervezése és programozása
- ☐ **Megyei területfejlesztés tervezés és programozás**
- ☐ **Ágazati célok és fejlesztések integrált tervezése, területi megközelítés**
- ☐ Területfejlesztési **intézményrendszer megerősítése** és újra-pozicionálása
- ☐ Területfejlesztési **eszközrendszer megerősítése** és újra-pozicionálása (szabályozás, támogatási programok, területi információk és monitoring)
- ☐ Területfejlesztési **képzési rendszer megerősítése** és újra-pozicionálása



MINISZTERELNÖKSÉG

Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság
1055 Budapest, Akadémia u. 3.

zsolt.czene@tfm.gov.hu

Területfejlesztés Stratégiai Tervezéséért Felelős HÁT
Területfejlesztési Tervezési és Támogatási Főosztály

2023 03. 30.